

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพ” จากกลุ่มตัวอย่าง 201 คน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ส่วน โดยนำเสนอด้วยการ บรรยายประกอบตาราง ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามที่เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพ พ.ศ. 2548

ส่วนที่ 3 คำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพ ภายในระยะ 1 ปี หลังจากที่มีการตราระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและ อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548

ส่วนที่ 4 คำถามที่ใช้การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ด้านการปรับปรุง พัฒนา แก้ไขการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ส่วนที่ 5 การอภิปรายผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คำถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่ว ๆ ไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรในการศึกษา ซึ่งเป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง จำนวน 201 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามเพศ

เพศ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ชาย	122	60.7
หญิง	79	39.3
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 60.7 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด รองลงมาเป็นเพศหญิง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ระหว่าง 21-30 ปี	11	5.5
ระหว่าง 31-40 ปี	51	25.4
ระหว่าง 41-50 ปี	63	31.3
ระหว่าง 51-60 ปี	50	24.9
61 ปี ขึ้นไป	26	12.9
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุดังกล่าวจำนวน 63 คน

คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และรองลงมาลำดับถัดไป มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 50 คน ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	84	41.8
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	49	24.4
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช.	52	25.9
ระดับอนุปริญญา	7	3.5
ระดับปริญญาตรี	9	4.5
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย /ปวช. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และรองลงมาลำดับถัดไป อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.4
จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
อาชีพรับจ้างทั่วไป	63	31.3
เกษตรกร	59	29.3
อาชีพค้าขาย /กิจการส่วนตัว	57	28.4
เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	6	3.0
รับราชการ	5	2.5
ข้าราชการเกษียณ	4	2.0
เป็นกำนัน / ผู้ใหญ่บ้าน	4	2.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1.0
สรวัดรำนำน	1	0.5
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมา มีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และรองลงมาลำดับถัดไป มีอาชีพค้าขาย และประกอบกิจการส่วนตัว จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.5
จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามรายได้

รายได้	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
5,000 บาท และต่ำกว่า	44	21.9
5,000 บาท ถึง 10,000 บาท	115	57.2
10,000 บาทขึ้นไป	42	20.9
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 5,000 บาท ถึง 10,000 บาท จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 รองลงมา มีรายได้ 5,000 บาท และต่ำกว่า จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 และรองลงมา ลำดับถัดไป มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.6
จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
สมรส	166	82.6
ม้าย / หย่าร้าง	21	10.4
โสด	14	7.0
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 82.6 รองลงมา มีสถานะภาพม่าย/หย่าร้าง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และรองลงมา ลำดับถัดไป มีสถานภาพโสด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัยปัจจุบันในอำเภอเมือง
จังหวัดอ่างทอง

ถิ่นที่อยู่อาศัย (ตำบล) อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
บ้านอิฐ	26	12.9
บ้านแห	24	11.9
ศาลาแดง	20	10.0
ตลาดหลวง	17	8.5
โพสะ	17	8.5
บ้านจิว	16	8.0
ตลาดกรวด	14	7.0
มหาไถย	13	6.5
ย่านซื่อ	11	5.5
จำปาหล่อ	11	5.5
บ้านรี	10	5.0
หัวไผ่	9	4.5
บางแก้ว	7	3.5
คลองวัว	6	3.0
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาศัยอยู่ในตำบลบ้านอิฐ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 รองลงมาอาศัยอยู่ตำบลบ้านแห จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และรองลงมาลำดับถัดไป อาศัยอยู่ตำบลศาลาแดง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม

เวทีชุมชนในระดับต่าง ๆ

ระดับเวทีในชุมชน	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	36	17.9
เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน	97	48.3
เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน และตำบล	36	17.9
เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ	26	12.9
เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด	5	2.5
เคยเข้าร่วมประชุมในทุกเวทีตั้งแต่เวทีระดับหมู่บ้านจนถึงระดับประเทศ	1	0.5
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุม และเคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้านและตำบล จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 และรองลงมาลำดับถัดไป เคยเข้าร่วมประชุมเวทีระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.9

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามประสบการณ์การได้เข้ารับการฝึกอบรม

การฝึกอบรม	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
เคยได้รับการฝึกอบรม	133	66.2
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	68	33.8
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานราชการมาก่อน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมาไม่เคยเข้ารับการอบรม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.10

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามจำนวนตำแหน่งทางสังคม

จำนวนตำแหน่งงานทางสังคม	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ไม่มีตำแหน่งงานภายในชุมชน	17	8.5
มีตำแหน่งเดียว	86	42.8
มีสองตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ	57	28.4
มีสามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ	22	10.9
มีมากกว่าสามตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ	19	9.5
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่มีตำแหน่งการทำงานที่ต้องรับผิดชอบในชุมชนเพียงตำแหน่งเดียว จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมา มีตำแหน่งทางสังคมสองตำแหน่งที่รับผิดชอบในชุมชน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 และรองลงมา ลำดับถัดไป มีสามตำแหน่งงานที่ต้องรับผิดชอบในชุมชน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.11

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรม

ตำแหน่งงาน	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ไม่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรม	14	7.0
มีประสบการณ์โดยผ่านการเข้าร่วม 1-2 กิจกรรม	124	61.7
มีประสบการณ์โดยผ่านการเข้าร่วม 3-4 กิจกรรม	56	27.9
มีประสบการณ์โดยผ่านการเข้าร่วมมากกว่า 5 กิจกรรมขึ้นไป	7	3.5
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการทำงานในชุมชนแล้ว 1-2 กิจกรรม จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา มีประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการทำงานในชุมชนมาแล้ว 3-4 กิจกรรม จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และรองลงมา ลำดับถัดไป ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.12

จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ในบทบาทการเป็น อาสาสมัคร

ระยะเวลา	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	74	36.8
ระยะเวลา 1 ปี	69	34.3
ระยะเวลา 2 ปี	37	18.4
มากกว่า 2 ปี ขึ้นไป	21	10.4
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในบทบาทการเป็น อาสาสมัคร ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในบทบาทการเป็น อาสาสมัคร แล้วระยะเวลา 1 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และรองลงมาลำดับถัดไป มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในบทบาทการเป็นอาสาสมัคร แล้วระยะเวลา 2 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.13
จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกตามจำนวนการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ
กฎหมายเบื้องต้น สิทธิและเสรีภาพ

จำนวนการเข้ารับการอบรม	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	32	15.9
เข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง	94	46.8
เข้ารับการฝึกอบรม 2-3 ครั้ง	51	25.4
เข้ารับการฝึกอบรม 4-5 ครั้ง	18	9.0
เข้ารับการฝึกอบรมมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป	6	3.0
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านกฎหมายเบื้องต้น สิทธิเสรีภาพจากสถาบันการศึกษา หรือกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือหน่วยงานอื่น แล้ว 1 ครั้ง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านกฎหมายเบื้องต้น สิทธิเสรีภาพ จำนวน 2-3 ครั้ง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.4 และรองลงมาลำดับถัดไปไม่เคยได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านกฎหมายเบื้องต้น สิทธิเสรีภาพ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4.14
จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
จำแนกรายตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

ตำบล	ความถี่ (คน)	ร้อยละ
บ้านอิฐ	26	12.9
บ้านแห	24	11.9
ศาลาแดง	20	10.0
ตลาดหลวง	17	8.5
โพสะ	17	8.5
บ้านจั่ว	16	8.0
ตลาดกรวด	14	7.0
มหาไถย	13	6.5
ย่านซื่อ	11	5.5
จำปาหล่อ	11	5.5
บ้านรี	10	5.0
หัวไผ่	9	4.5
บางแก้ว	7	3.5
คลองวัว	6	3.0
รวม	201	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ส่วนใหญ่จะเป็นอาสาสมัครจากตำบลบ้านอิฐ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 รองลงเป็นอาสาสมัครจากตำบลบ้านแห จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และรองลงมาลำดับถัดไปเป็นอาสาสมัครจากตำบลศาลาแดง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ

และเสรีภาพ ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและ

อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548

ความรู้ ความเข้าใจ ของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่อาศัยในพื้นที่ จังหวัดอ่างทอง เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้กำหนดประเด็นข้อคำถาม ในการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงยุติธรรม (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

2. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีภารกิจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดำเนินการและส่งเสริมการระงับข้อพิพาทในสังคม การคุ้มครองพยานตามกฎหมาย จัดทำระบบมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ส่งเสริมการดำเนินการและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิและเสรีภาพ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

3. อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กรประชาชนในชุมชน โดยให้ใช้ชื่อย่อภาษาไทยว่า “อสม.” และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติบทบาท และสิทธิ หน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

4. การดำรงตำแหน่งเป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สามารถเป็นได้เพียง 1 ปีเท่านั้น (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

5. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ตราขึ้นเพื่อให้เครือข่ายและอาสาสมัครฯ ได้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งจะมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ คุณสมบัติและการแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ ระเบียบวินัย จริยธรรม สิทธิประโยชน์ ระยะเวลาการสิ้นสุดการเป็นเครือข่ายและอาสาสมัครฯ รวมถึง บัตรประจำตัว (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

6. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องมิได้ดำรงตำแหน่งทางสังคม อาทิ เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. เป็นต้น (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ไม่ใช่)

7. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการยอมรับจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กรประชาชนและผ่านการอบรมในหลักสูตรที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกำหนด (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

8. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องมีความสมัครใจ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความเสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในชุมชน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

9. อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีบทบาทหน้าที่ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หรือจัดการรณรงค์ให้ความรู้ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนตระหนักในด้านสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือเป็นผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการจัดการความขัดแย้ง ระวังข้อพิพาทในชุมชน (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

10. การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการทำงานด้านสิทธิเสรีภาพ ตลอดจนดำเนินการหรือให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลไกการจัดการความขัดแย้งในชุมชน ถือเป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งของอาสาสมัครฯ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

11. เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความพร้อม อาจรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานในชุมชนได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

12. ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งหรือตามที่กรมฯ กำหนด (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

13. เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ทำหน้าที่ในการระวังข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

14. อาสาสมัครฯ จะต้องไม่เรียกร้องหรือไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน และต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถือเป็นวินัยและจริยธรรม (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

15. อาสาสมัครฯ มีสิทธิได้รับบัตรประจำตัว ซึ่งบัตรจะมีระยะเวลาการใช้คราวละ 5 ปี กรณีบัตรหมดอายุสามารถยื่นความจำนงขอมีบัตรประจำตัวใหม่กับกรมฯ ได้ (คำตอบที่ถูกต้อง คือ ใช่)

จากข้อคำถามทั้งหมด นำมาทดสอบความรู้ความเข้าใจของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง ยุติธรรม และอาศัยอยู่ในจังหวัดอ่างทอง ผลการศึกษา ปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 4.15

จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตาม
ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัคร
คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ)	
1. อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง บุคคลที่ได้รับคัดเลือกจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กร ประชาชนในชุมชน โดยให้ใช้ชื่อย่อภาษาไทยว่า “อสม.” และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ บทบาท และสิทธิหน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่า ด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548	182 (90.5)	19 (9.5)	ใช่
2. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยงานที่ จัดตั้งขึ้นใหม่อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของกระทรวง ยุติธรรม	177 (88.1)	24 (11.9)	ใช่
3. กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีภารกิจเกี่ยวกับ ระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาด้าน คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดำเนินการ และส่งเสริมการระงับข้อพิพาทในสังคม การคุ้มครอง พยานตามกฎหมาย จัดทำระบบมาตรการช่วยเหลือ ประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ส่งเสริมการ ดำเนินการและปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิ และเสรีภาพ	175 (87.1)	26 (12.9)	ใช่

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ)	
4. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น อาสาสมัครฯ จะต้องมีความสมัครใจ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความเสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตน เพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในชุมชน	173 (86.1)	28 (13.9)	ใช่
5. อาสาสมัครฯ จะต้องไม่เรียกร้องหรือไม่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน และ ต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ถือเป็นวินัยและจริยธรรม	173 (86.1)	28 (13.9)	ใช่
6. เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ทำ หน้าที่ในการระงับข้อพิพาทและการจัดการความ ขัดแย้ง จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง	166 (82.6)	35 (17.4)	ใช่
7. อาสาสมัครฯ มีสิทธิได้รับบัตรประจำตัว ซึ่งบัตรจะ มีระยะเวลาการใช้คราวละ 5 ปี กรณีบัตรหมดอายุ สามารถยื่นความจำนงขอมีบัตรประจำตัวใหม่กับ กรมฯ ได้	166 (82.6)	35 (17.4)	ใช่
8. อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีบทบาท หน้าที่ ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หรือจัดการ รณรงค์ให้ความรู้ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนตระหนัก ในด้านสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนให้ คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือเป็นผู้ประสานงานที่ เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และ การจัดการความขัดแย้ง ระงับข้อพิพาทในชุมชน	165 (82.1)	36 (17.9)	ใช่

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ)	
9. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น อาสาสมัครฯ จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกหรือ ได้รับการยอมรับจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กร ประชาชนและผ่านการอบรมในหลักสูตรที่กรม คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกำหนด	164 (81.6)	37 (18.4)	ใช่
10. ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและ อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ตราขึ้นเพื่อให้เครือข่ายและอาสาสมัครฯ ได้ยึดถือเป็น แนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งจะมีสาระสำคัญ เกี่ยวกับ คุณสมบัติและการแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ ระเบียบวินัย จริยธรรม สิทธิประโยชน์ ระยะเวลาการ สิ้นสุดการเป็นเครือข่ายและอาสาสมัครฯ รวมถึง บัตรประจำตัว	163 (81.1)	38 (18.9)	ใช่
11. เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มี ความพร้อม อาจรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ ประสานงานในชุมชนได้	166 (82.6)	35 (17.4)	ใช่
12. การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการทำงาน ด้านสิทธิเสรีภาพ ตลอดจนดำเนินการหรือให้ ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลไกการจัดการความ ขัดแย้งในชุมชน ถือเป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งของ อาสาสมัครฯ	173 (86.1)	28 (13.9)	ใช่
13. ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมอย่าง น้อยปีละ 1 ครั้งหรือตามที่กรมฯ กำหนด	145 (72.1)	56 (27.9)	ใช่

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อคำถาม	คำตอบ		คำตอบที่ถูกต้อง
	ถูกต้อง (ร้อยละ)	ไม่ถูกต้อง (ร้อยละ)	
14. การดำรงตำแหน่งเป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สามารถเป็นได้เพียง 1 ปีเท่านั้น	78 (38.8)	123 (61.2)	ไม่ใช่ ไม่จำกัด ระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่ง
15. บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องมิตำแหน่งทางสังคม อาทิ เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. เป็นต้น	77 (38.3)	124 (61.7)	ไม่ใช่ ไม่จำกัดว่า จะต้องดำรง ตำแหน่งทาง สังคม
N = 201 ค่าเฉลี่ยรวม	(78.7)	(21.3)	ใช่

จากตารางที่ 4.15 พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 โดยแยกประเด็นการอธิบายรายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ข้อคำถามที่ 1 อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กรประชาชนในชุมชน โดยให้ใช้ชื่อย่อภาษาไทยว่า “อสภ.” และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ บทบาท และสิทธิ หน้าที่ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามที่ 2 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงยุติธรรม พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 88.1 และ

มีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามที่ 3 กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีภารกิจเกี่ยวกับระบบการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดำเนินการและส่งเสริมการระงับข้อพิพาทในสังคม การคุ้มครองพยานตามกฎหมายจัดทำระบบมาตรการช่วยเหลือประชาชนที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ส่งเสริมการดำเนินการ และปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิและเสรีภาพ พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 87.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 4 บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องมีความสมัครใจ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความเสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในชุมชน พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 5 อาสาสมัครฯ จะต้องไม่เรียกร้องหรือไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนตน และต้องเคารพต่อกฎหมายและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถือเป็นวินัยและจริยธรรม พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 6 เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ทำหน้าที่ในการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง จะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 82.6 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 7 อาสาสมัครฯ มีสิทธิได้รับบัตรประจำตัว ซึ่งบัตรจะมีระยะเวลาการใช้คราวละ 5 ปี กรณีบัตรหมดอายุสามารถยื่นความจำนงขอมีบัตรประจำตัวใหม่กับกรมฯ ได้ พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 82.6 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 35 คน คิดเป็น

ร้อยละ 17.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 8 อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีบทบาทหน้าที่ ในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หรือจัดการรณรงค์ให้ความรู้ เพื่อให้ประชาชนและชุมชนตระหนักในด้าน สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือเป็นผู้ประสานงานที่เกี่ยวข้อง กับการส่งเสริม คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการจัดการความขัดแย้ง ระบุข้อพิพาทในชุมชน พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 82.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความ เข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามที่ 9 บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องเป็นผู้ที่ ได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการยอมรับจากประชาชนหรือกลุ่มองค์กรประชาชนและผ่านการอบรม ในหลักสูตรที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพกำหนด พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 164 คน คิดเป็น ร้อยละ 81.6 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ของกลุ่มประชากร ทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามที่ 10 ระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ตราขึ้นเพื่อให้เครือข่ายและอาสาสมัครฯ ได้ยึดถือเป็นแนวทางในการ ดำเนินงาน ซึ่งจะมีสาระสำคัญเกี่ยวกับ คุณสมบัติและการแต่งตั้ง บทบาทหน้าที่ ระเบียบวินัย จริยธรรม สิทธิประโยชน์ ระยะเวลาการสิ้นสุดการเป็นเครือข่ายและอาสาสมัครฯ รวมถึง บัตรประจำตัว พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 11 เมื่ออาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความพร้อม อาจรวมตัว กันเพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานในชุมชนได้ พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 166 คน คิดเป็น ร้อยละ 82.6 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 12 การเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการทำงานด้านสิทธิเสรีภาพ ตลอดจนดำเนินการหรือให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนากลไกการจัดการความขัดแย้งในชุมชน ถือเป็น บทบาทหน้าที่หนึ่งของอาสาสมัครฯ พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1

และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามข้อที่ 13 ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อกรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งหรือตามที่กรมฯ กำหนด พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 72.1 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อคำถามที่ 14 การดำรงตำแหน่งเป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สามารถเป็นได้เพียง 1 ปีเท่านั้น พบว่า มีผู้ตอบถูก จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 และมีผู้ตอบคำถามผิด จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจที่ผิด

ข้อคำถามที่ 15 บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครฯ จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มประชากรมี ระดับความรู้ ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับ บทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยสามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ซึ่งดูได้จาก ค่าร้อยละของประชากรที่ตอบคำถามได้ถูกต้องที่ร้อยละ 78.7 ของประชากรทั้งหมด โดยส่วนใหญ่กลุ่มเป้าหมายจะมีความรู้ในเรื่องคำนิยามอาสาสมัคร คุณสมบัติของอาสาสมัคร บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร บทบาทภารกิจกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ระเบียบวินัยและจรรยาบรรณ และบัตรประจำตัว รายละเอียดปรากฏตามคำถามในข้อ 1-13 และประชากรที่ตอบคำถามไม่ถูกต้องที่ร้อยละ 21.3 ของประชากรทั้งหมด โดยกลุ่มเป้าหมายจะไม่รู้ในเรื่องระยะเวลาและการสิ้นสุดการเป็นเครือข่ายหรืออาสาสมัคร และบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นอาสาสมัคร รายละเอียดปรากฏตามคำถามในข้อ 14-15 ซึ่งคำตอบที่ถูกต้อง คือ การดำรงตำแหน่งเป็นอาสาสมัครจะไม่จำกัดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และไม่จำกัดว่าจะต้องดำรงตำแหน่งทางสังคมแต่ประการใด รายละเอียดปรากฏตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 ข้อ 6-7 และข้อ 18-19 ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ อาสาสมัคร

คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับ บทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
ภายในระยะ 1 ปี หลังจากที่มีการตราระเบียบกระทรวงยุติธรรม
ว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิ
และเสรีภาพ พ.ศ. 2548

การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (มกราคม 2548-มกราคม 2549) ตามบทบาทและภารกิจของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีรายละเอียดของการศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยแยกประเด็นในการศึกษา ปรากฏ ดังนี้

ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ

1. ท่านได้ทำการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย สิทธิและเสรีภาพให้คนในชุมชน เช่น จัดประชุม จัดบอร์ดหอกระจายข่าว เป็นต้น
2. ท่านทำการแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพให้แก่คนในชุมชน
3. ท่านได้เปิดเวทีประชุมกลุ่มย่อยในหมู่บ้านเกี่ยวกับความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพ
4. ท่านได้ร่วมกับหน่วยงานหรือ อาสาสมัครอื่น ๆ ให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ
5. ท่านได้ไปเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพในพื้นที่ใกล้เคียง

ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

1. ท่านได้ปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิกในชุมชนที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ
2. ท่านได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานให้กับประชาชนในชุมชน เมื่อประชาชนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ

3. ท่านได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสมาชิกในชุมชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ
4. ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่เหยื่อหรือผู้เสียหาย หรือจำเลย ให้ได้รับค่าเสียหายหรือค่าทดแทนตามที่กฎหมายกำหนด
5. ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่พยานในคดีอาญา เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย
6. ท่านได้ทำหน้าที่ในการดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนอย่างทั่วถึง

ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง

1. ท่านได้มีโอกาสในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชน
2. ท่านมีส่วนร่วมในการยุติข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในชุมชน
3. ท่านได้ทำการจดบันทึกเหตุการณ์และผล การปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อได้ทำการระงับข้อพิพาทในชุมชน
4. ท่านได้มีการเฝ้าระวังข้อพิพาท ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ภารกิจด้านอื่นๆ

1. ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไปเผยแพร่ต่อให้แก่ประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
2. ท่านได้พยายามชักชวนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม
3. ท่านได้รายงานผลการปฏิบัติงานในการ ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และการจัดการระงับข้อพิพาทในชุมชนให้ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบทุกปีหรือทุกครั้งที่มีการดำเนินงาน

จากข้อคำถามทั้งหมด นำมาสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผลของการศึกษาปรากฏดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16

จำนวนและร้อยละ ของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จำแนกตามการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการ

ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

บทบาทและภารกิจ	การปฏิบัติงาน					X	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
<u>ด้านการส่งเสริมสิทธิ และเสรีภาพ</u>								
1. ท่านได้ทำการ เผยแพร่ความรู้ด้าน กฎหมาย สิทธิและ เสรีภาพให้คนในชุมชน เช่น จัดประชุม จัดบอร์ดหอกระจาย ข่าว เป็นต้น	11 (5.5)	31 (15.4)	78 (38.8)	48 (23.9)	33 (16.4)	2.69	1.087	ปาน กลาง
2. ท่านได้เปิดเวที ประชุมกลุ่มย่อยใน หมู่บ้านเกี่ยวกับ ความรู้ด้านสิทธิและ เสรีภาพ	6 (3.0)	21 (10.4)	59 (29.4)	79 (39.3)	36 (17.9)	2.41	0.996	น้อย
3. ท่านได้ร่วมกับ หน่วยงานหรือ อาสาสมัครอื่น ๆ ให้ ความรู้เรื่องเกี่ยวกับ สิทธิและเสรีภาพ	4 (2.0)	21 (10.4)	57 (28.4)	68 (33.8)	51 (25.4)	2.29	1.024	น้อย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทและภารกิจ	การปฏิบัติงาน					X	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
4. ท่านทำการแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพให้แก่คนในชุมชน	2 (1.0)	27 (13.4)	28 (13.9)	76 (37.8)	68 (33.8)	2.09	1.048	น้อย
5. ท่านได้ไปเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพในพื้นที่ใกล้เคียง	5 (2.5)	12 (6.0)	45 (22.4)	75 (37.3)	64 (31.8)	2.09	1.000	น้อย
รวม						2.31	1.031	น้อย
<u>ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ</u>								
6. ท่านได้ทำหน้าที่ในการดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนอย่างทั่วถึง	7 (3.5)	16 (8.0)	49 (24.4)	74 (36.8)	55 (27.4)	2.23	1.048	น้อย
7. ท่านได้ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานให้กับประชาชนในชุมชน เมื่อประชาชนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ	5 (2.5)	15 (7.5)	49 (24.4)	75 (37.3)	57 (28.4)	2.18	1.010	น้อย
8. ท่านได้ปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิกในชุมชนที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ	4 (2.0)	16 (8.0)	48 (23.9)	77 (38.3)	56 (27.9)	2.17	0.993	น้อย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทและภารกิจ	การปฏิบัติงาน					X	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
9. ท่านได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสมาชิกในชุมชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ	3 (1.5)	16 (8.0)	32 (15.9)	76 (37.8)	74 (36.8)	1.99	0.992	น้อย
10. ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่เหยื่อหรือผู้เสียหาย หรือจำเลย ให้ได้รับค่าเสียหายหรือค่าทดแทนตามที่กฎหมายกำหนด	3 (1.5)	13 (6.5)	38 (18.9)	72 (35.8)	75 (37.3)	1.99	0.979	น้อย ที่สุด
11. ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่พยานในคดีอาญา เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัย	3 (1.5)	12 (6.0)	41 (20.4)	64 (31.8)	81 (40.8)	1.96	0.991	น้อย ที่สุด
รวม						2.08	1.002	น้อย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทและภารกิจ	การปฏิบัติงาน					X	S.D.	แปล ผล
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
<u>ด้านการระงับข้อพิพาท</u> <u>และการจัดการความ</u> <u>ขัดแย้ง</u>								
12. ท่านได้มีโอกาสใน การทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่ เกลี่ยระงับข้อพิพาทใน ชุมชน	6 (3.0)	13 (6.5)	51 (25.4)	73 (36.3)	58 (28.9)	2.18	1.020	น้อย
13. ท่านมีส่วนร่วมในการ ยุติข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ภายในชุมชน	8 (4.0)	9 (4.5)	45 (22.4)	78 (38.8)	61 (30.3)	2.12	1.026	น้อย
14. ท่านได้มีการเฝ้าระวัง ข้อพิพาท ข้อขัดแย้งที่ เกิดขึ้นในชุมชน อย่าง ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	2 (1.0)	23 (11.4)	30 (14.9)	87 (43.8)	59 (29.4)	2.11	0.990	น้อย
15. ท่านได้ทำการจด บันทึกเหตุการณ์และผล การปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อ ได้ทำการระงับข้อพิพาท ในชุมชน	6 (3.0)	9 (4.5)	37 (18.4)	85 (42.3)	64 (31.8)	2.04	0.97 6	น้อย
รวม						2.11	1.003	น้อย

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

บทบาทและภารกิจ	การปฏิบัติงาน					X	S.D.	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
<u>ภารกิจด้านอื่น ๆ</u>								
16. ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไปเผยแพร่ต่อให้แก่ประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง	9 (4.5)	19 (9.5)	77 (38.3)	51 (25.4)	45 (22.4)	2.48	1.077	ปานกลาง
17. ท่านได้พยายามชักชวนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม	0 (0)	18 (9.0)	32 (15.9)	69 (34.3)	81 (40.3)	1.95	0.983	น้อยที่สุด
18. ท่านได้รายงานผลการปฏิบัติงานในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และการจัดการระงับข้อพิพาทในชุมชนให้ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบทุกปีหรือทุกครั้งที่มีการดำเนินงาน	0 (0)	13 (6.5)	23 (11.4)	65 (32.3)	100 (49.8)	1.74	0.900	น้อยที่สุด
รวม						2.05	0.986	น้อยที่สุด
N = 201 ค่าเฉลี่ยรวม						2.15	1.007	น้อย

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภายในระยะเวลา 1 ปี หลังจากที่มีการตราระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 มีการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ หลายประการ ซึ่งจากการศึกษารายละเอียดปรากฏ ดังนี้

ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ

จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.31 แสดงว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 1 ท่านได้ทำการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย สิทธิและเสรีภาพ ให้คนในชุมชน เช่น จัดประชุม จัดบอร์ดหอกระจายข่าว เป็นต้น พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.8 ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 23.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

บทบาทและภารกิจที่ 2 ท่านได้เปิดเวทีประชุมกลุ่มย่อยในหมู่บ้านเกี่ยวกับความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 3 ท่านได้ร่วมกับหน่วยงานหรือ อาสาสมัครอื่น ๆ ให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 28.4 ของกลุ่มประชากร ทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 4 ท่านทำการแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพให้แก่คนในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดร้อยละ 33.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 5 ท่านได้ไปเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพในพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 31.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.08 แสดงว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 6 ท่านได้ทำหน้าที่ในการดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนอย่างทั่วถึง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 27.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 7 ท่านได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานให้กับประชาชนในชุมชน เมื่อประชาชนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 28.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 8 ท่านได้ปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิกในชุมชนที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 27.9 ของกลุ่มประชากร ทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 9 ท่านได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสมาชิกในชุมชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 36.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 10 ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่เหยื่อหรือผู้เสียหาย หรือจำเลย ให้ได้รับค่าเสียหายหรือ ค่าทดแทนตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 35.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

บทบาทและภารกิจที่ 11 ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่พยานในคดีอาญา เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองความ ปลอดภัย พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.8 ปฏิบัติงานในระดับ น้อยที่สุด รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 31.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.96 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย ที่สุด

ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง

จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในด้านการ คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.11 แสดงว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 12 ท่านได้มีโอกาสในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาท ในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 28.9 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการยุติข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 30.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 14 ท่านได้มีการเฝ้าระวังข้อพิพาท ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 29.4 ของกลุ่มประชากร

ทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 15 ท่านได้ทำการจดบันทึกเหตุการณ์และผล การปฏิบัติงานทุกครั้งเมื่อได้ทำการระงับข้อพิพาทในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 31.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ภารกิจด้านอื่นๆ

จากการศึกษาพบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 แสดงว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยสามารถอธิบายในแต่ละบทบาทและภารกิจ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 16 ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไปเผยแพร่ต่อให้แก่ประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.3 ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 25.4 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

บทบาทและภารกิจที่ 17 ท่านได้พยายามชักชวนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 34.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

บทบาทและภารกิจที่ 18 ท่านได้รายงานผลการปฏิบัติงานในการ ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และการจัดการระงับข้อพิพาทในชุมชนให้ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบทุกปีหรือทุกครั้งที่มีการดำเนินงาน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด รองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 32.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ในระยะ 1 ปี ภายหลังจากที่มีการตราระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.15 แสดงว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ อยู่ในระดับน้อย คือ จำนวนครั้ง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ อยู่ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี ซึ่งใน 4 บทบาทภารกิจ สามารถอธิบายผลการศึกษา ได้ดังนี้

- บทบาทภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.31 แสดงว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย (ปฏิบัติงาน 4-6 ครั้งต่อปี)

- บทบาทภารกิจด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.08 แสดงว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย (ปฏิบัติงาน 4-6 ครั้งต่อปี)

- บทบาทภารกิจด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.11 แสดงว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย (ปฏิบัติงาน 4-6 ครั้งต่อปี)

- บทบาทภารกิจอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.05 แสดงว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ปฏิบัติงาน 1-3 ครั้งต่อปี)

จากผลการศึกษาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สามารถสรุปเป็นภาพรวมการปฏิบัติงานในแต่ละด้านของอาสาสมัคร ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.17

สรุปภาพรวมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการส่งเสริม
การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในแต่ละด้าน

ด้าน	X	S.D.	แปลผล
1. การส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ	2.31	1.031	น้อย
2. การระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง	2.11	1.003	น้อย
3. การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	2.08	1.002	น้อย
4. ภารกิจด้านอื่น ๆ	2.05	0.986	น้อยที่สุด
รวม	2.15	1.007	น้อย

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภายในระยะเวลา 1 ปี หลังจากที่มีการตราระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ มีปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ เป็นอันดับแรก รองลงมา ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง รองลงมาลำดับถัดไป คือ ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ส่วนที่ 4 สำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ด้านการปรับปรุง พัฒนาแก้ไขการปฏิบัติงานของ

อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้ศึกษาได้สอบถามอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยเปิดให้แสดงความคิดเห็นพบว่า

4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

4.1.1 ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ อาทิ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หรือการจัดรณรงค์ และให้ความรู้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชน และชุมชนตระหนักในด้านสิทธิเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 201 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 154 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 47 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) การขาดแคลนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร ที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 34 คน)

2) งบประมาณในการจัดกิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน มีไม่เพียงพอกับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 31 คน)

3) การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบบทบาทของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพยังไม่เพียงพอ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 22 คน)

4) อาสาสมัครฯ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิเสรีภาพที่เพียงพอในการนำไปปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ (ความถี่ของผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 20 คน)

5) หน่วยงานในพื้นที่ไม่ได้ให้การสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครฯ อย่างจริงจัง และไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงาน (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 16 คน)

6) การติดต่อสื่อสาร รวมทั้งการส่งข้อมูล ข่าวสาร และความรู้จากส่วนกลางขาดความต่อเนื่อง (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 13 คน)

7) ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครฯ ตามระเบียบกระทรวงกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดเป็นรูปธรรม (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 8 คน)

8) ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง และเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 5 คน)

9) ชาวบ้านในชุมชนไม่รู้หนังสือ จึงเป็นการยากต่อการสื่อสารทำความเข้าใจ เพราะส่วนใหญ่สื่อที่ผลิตนั้น เป็นภาษาทางด้านกฎหมาย (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 3 คน)

10) ขาดสื่อประชาสัมพันธ์ในเรื่องการประนีประนอมข้อพิพาท (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

4.1.2 ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาทิ การให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินการหรือผู้ประสานงาน ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน การให้ความช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหาย จำเลยในคดีอาญา เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 201 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 128 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 73 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำแนะนำในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเท่าที่ควร (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 68 คน)

2) ประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องดังกล่าว จึงส่งผลให้ถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เสมอ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 33 คน)

3) ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากมีมุมมองว่า หากเกิดปัญหาตนจะต้องเป็นฝ่ายที่ถูกเสมอ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 25 คน)

4) การปฏิบัติหน้าที่ในบางครั้งที่เป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพค่อนข้างเสี่ยงในเรื่องของความไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับพยานหรือเหยื่อ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

4.1.3 ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง อาทิ การป้องกัน การเฝ้าระวังการแก้ไข ข้อพิพาทและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน การเป็นคนกลางที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 201 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง จำนวน 96 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 105 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) อาสาสมัครฯ ไม่ได้รับการยอมรับนับถือของคนในชุมชน การระงับข้อพิพาทจึงไม่ได้รับการสนใจจากชุมชนให้อาสาสมัครฯ ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยให้เท่าที่ควร (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 33 คน)

2) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 27 คน)

3) ประชาชนไม่ทราบถึงบทบาทการทำงานของอาสาสมัครฯ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ด้วย (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 18 คน)

4) ขาดการแนะนำในเวทีต่าง ๆ ของอาสาสมัครฯ อย่างเป็นทางการ ส่งผลให้การทำงานของอาสาสมัครฯ ไม่เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 18 คน)

4.1.4 การกิจด้านอื่น ๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชน การรายงานผลการปฏิบัติงานให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบอื่น ๆ เป็นต้น จากการศึกษพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 201 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานภารกิจด้านอื่น ๆ จำนวน 52 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 149 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชน และบทบาทภารกิจของศูนย์ฯ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 33 คน)

2) การเชื่อมสัมพันธ์หรือการประสานงานระหว่างอาสาสมัครฯ ด้วยกันเองมีค่อนข้างน้อย (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 11 คน)

3) ไม่มีงบประมาณดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ฯ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 5 คน)

4) อาสาสมัครฯ ไม่มีเวลา และไม่มีสถานที่ในการรวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 2 คน)

5) เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดฝึกอบรมเรื่องเดียวกัน อาทิ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานอัยการจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 1 คน)

4.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากร จำนวน 201 คน ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 137 คน และไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 64 คน โดยจัดลำดับความถี่ของผู้แสดงความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ควรมีการจัดอบรมอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 31 คน)

2) ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่อาสาสมัครฯ อาทิ มอบประกาศนียบัตร โล่ เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูล (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 24 คน)

3) ควรมีพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาในการทำงาน เพราะกฎหมายเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และยากต่อการทำความเข้าใจ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 22 คน)

4) ควรมีการจัดสรรค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการปฏิบัติงาน หรือมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมของอาสาสมัครในพื้นที่ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 14 คน)

5) ควรมีการจัดส่งเอกสารทางวิชาการ คู่มือการดำเนินงาน และสื่อให้แก่อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อใช้ศึกษาในขณะปฏิบัติงาน (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 11 คน)

6) จัดเวทีแนะนำตัวอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 9 คน)

7) ควรมีการให้อาสาสมัครฯ ในแต่ละพื้นที่ ได้ประชุมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน บอกเล่าถึงปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และเกิดการปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 8 คน)

8) ควรมีการทำงานร่วมกับท้องถิ่นในการจัดตั้ง ศูนย์ประสานงานด้านสิทธิและเสรีภาพในชุมชน โดยมีอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประจำศูนย์ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชน (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 6 คน)

9) พิจารณาคัดเลือกสถานที่ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 5 คน)

10) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานชุมชนในทุกพื้นที่ (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 3 คน)

11) เร่งรัดการจัดทำบัตรประจำตัวอาสาสมัคร แล้วแจกจ่ายให้โดยเร็ว (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 3 คน)

12) การสรรหาผู้ที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์ ในรูปคณะกรรมการ จะต้องเป็นคนที่ชุมชนเป็นผู้เลือกมา ไม่ใช่มาจากการเลือกสรรโดยผ่านทางผู้นำชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับจากชุมชนโดยแท้จริง (ความถี่ผู้ให้ข้อคิดเห็น จำนวน 1 คน)

ส่วนที่ 5 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบงานของอาสาสมัคร ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานของอาสาสมัครฯ ในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง ซึ่งผลของการศึกษาสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยแบ่งออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้แก่

5.1 บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548

5.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โดยจากการศึกษาในแต่ละประเด็นสามารถอธิบายผลการศึกษาโดยแยกตามประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

5.1 บทบาทของอาสาสมัครในการส่งเสริม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ การระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548

1) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวม อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน ส่วนใหญ่ แล้ว เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ

60.7 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.3 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 41.8 อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 31.3 มีรายได้ระหว่าง 5,000 บาท ถึง 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.2 สถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.6 ส่วนใหญ่อาสาสมัคร คู้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาศัยอยู่ในตำบลบ้านอิฐ คิดเป็นร้อยละ 12.9 เคยเข้าร่วมประชุมเวที ระดับหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 48.3 เคยได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานราชการมาก่อน คิดเป็น ร้อยละ 66.2 ส่วนใหญ่แล้ว มีตำแหน่งการทำงานที่ต้องรับผิดชอบในชุมชนเพียงตำแหน่งเดียว คิดเป็นร้อยละ 42.8 มีประสบการณ์ผ่านกิจกรรมการทำงานในชุมชนแล้ว 1-2 กิจกรรม คิดเป็น ร้อยละ 61.7 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในบทบาทการเป็น อาสาสมัคร ต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็น ร้อยละ 36.8 ได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านกฎหมายเบื้องต้น สิทธิเสรีภาพจาก สถาบันการศึกษา หรือกรมคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ หรือหน่วยงานอื่น แล้ว 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.8 และส่วนใหญ่จะเป็นอาสาสมัครจากตำบลบ้านอิฐ คิดเป็นร้อยละ 12.9

2) ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ จากผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ของอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการพัฒนา ความรู้ความสามารถจากกรมคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรมหรือหน่วยงานอื่น อาทิ สถาบันการศึกษา สำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานวัฒนธรรม เป็นต้น พบว่า กลุ่มประชากรมีระดับความรู้ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครคู้มครองสิทธิ และเสรีภาพ โดยประชากรที่ตอบคำถามได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 78.7 ของประชากรทั้งหมด และ ประชากรที่ตอบคำถามไม่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 21.3 ของประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า อาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ความเข้าใจสูงเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อาสาสมัคร

3) ข้อมูลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ ในการส่งเสริม การคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ การระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง รวมถึงภารกิจอื่น ตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและ เสรีภาพ มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ในระยะเวลา 1 ปี ภายหลังจากมีการตราระเบียบ กระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคู้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 อยู่ใน ระดับน้อย คือ จำนวนครั้ง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ อยู่ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี ค่าเฉลี่ย รวมเท่ากับ 2.15 โดยสามารถแจกแจงรายละเอียดของการศึกษาตามประเด็นคำถามต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ

จากการศึกษาพบว่า ภาพรวม อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน บทบาทภารกิจ ในด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ แล้วมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย คือ จำนวนครั้ง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ อยู่ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 1 ท่านได้ทำการเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมาย สิทธิและเสรีภาพ ให้คนในชุมชน เช่น จัดประชุม จัดบอร์ดหอกระจายข่าว เป็นต้น พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.69 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

บทบาทและภารกิจที่ 2 ท่านทำการแจกจ่ายเอกสารเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพให้แก่คนในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 3 ท่านได้เปิดเวทีประชุมกลุ่มย่อยในหมู่บ้านเกี่ยวกับความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.41 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 4 ท่านได้ร่วมกับหน่วยงานหรือ อาสาสมัครอื่น ๆ ให้ความรู้เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.8 ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 5 ท่านได้ไปเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพในพื้นที่ใกล้เคียง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

จากการศึกษาพบว่า ภาพรวม อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน บทบาทภารกิจ ในด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ แล้วมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย คือ จำนวนครั้ง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ อยู่ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 6 ท่านได้ปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของสมาชิกในชุมชนที่ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.3 ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.17 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 7 ท่านได้ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นผู้ประสานงานให้กับประชาชนในชุมชน เมื่อประชาชนถูกละเมิดสิทธิเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 8 ท่านได้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อสมาชิกในชุมชนถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 9 ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่เหยื่อหรือผู้เสียหาย หรือจำเลย ให้ได้รับค่าเสียหายหรือค่าทดแทนตามที่กฎหมายกำหนด พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.99 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

บทบาทและภารกิจที่ 10 ท่านได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกหรือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่พยานในคดีอาญา เพื่อให้รับความคุ้มครองความปลอดภัย พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

บทบาทและภารกิจที่ 11 ท่านได้ทำหน้าที่ในการดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนอย่างทั่วถึง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง

จากการศึกษาพบว่า ภาพรวม อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัด อ่างทอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน บทบาทภารกิจ ในด้านการระงับข้อพิพาท และการจัดการความขัดแย้ง ส่วนใหญ่ แล้วมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยคือ จำนวนครั้ง ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ อยู่ระหว่าง 4-6 ครั้งต่อปี รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 12 ท่านได้มีโอกาสในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.18 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการยุติข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.12 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 14 ท่านได้ทำการจดบันทึกเหตุการณ์และผล การปฏิบัติงาน ทุกครั้งเมื่อได้ทำการระงับข้อพิพาทในชุมชน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 42.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

บทบาทและภารกิจที่ 15 ท่านได้มีการเฝ้าระวังข้อพิพาท ข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 43.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อย

ภารกิจด้านอื่นๆ

จากการศึกษาพบว่า ภาพรวม อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และอาศัยอยู่ใน

พื้นที่จังหวัด อ่างทอง จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คน บทบาทภารกิจ ด้านอื่น ๆ ส่วนใหญ่ แล้วมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือจำนวนครั้งในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครอยู่ระหว่าง 1-3 ครั้งต่อปี รายละเอียดปรากฏ ดังนี้

บทบาทและภารกิจที่ 16 ท่านได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพไปเผยแพร่ต่อให้แก่ประชาชนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

บทบาทและภารกิจที่ 17 ท่านได้พยายามชักชวนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.3 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

บทบาทและภารกิจที่ 18 ท่านได้รายงานผลการปฏิบัติงานในการ ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และการจัดการระงับข้อพิพาทในชุมชนให้ทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบทุกปีหรือทุกครั้งที่มีการดำเนินงาน พบว่า อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.8 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 แสดงให้เห็นว่าอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

5.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

1) ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จากผลการศึกษา พบว่า

1.1 ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพ อาทิ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หรือการจัดรณรงค์ และให้ความรู้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ประชาชน และชุมชนตระหนักในด้านสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เป็นต้น เมื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างและเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า

(1) การขาดแคลนงบประมาณ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ เอกสาร งบประมาณที่จะใช้ในการปฏิบัติงาน และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างต่อเนื่อง

(2) งบประมาณในการจัดกิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน มีไม่เพียงพอกับกลุ่มเป้าหมายประชาชนในพื้นที่

(3) ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชน ได้รับทราบบทบาทภารกิจของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อย่างกว้างขวาง

(4) อาสาสมัครฯ ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิเสรีภาพที่เพียงพอในการนำไปปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

(5) หน่วยงานในพื้นที่ไม่ได้ให้การสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัครฯ อย่างจริงจัง และไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินงาน

(6) ประชาชนในชุมชนขาดความรู้ ความเข้าใจที่เพียงพอ จึงเป็นการยากต่อการสื่อสารทำความเข้าใจเพราะส่วนใหญ่สื่อที่ผลิตนั้น เป็นภาษาทางด้านกฎหมาย

(7) ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาสาสมัครฯ ตามระเบียบกระทรวงกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดเป็นรูปธรรม

(8) ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรง และเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว

1.2 ด้านการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อาทิ การให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินการ หรือผู้ประสานงาน ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพยาน การให้ความช่วยเหลือเหยื่อหรือผู้เสียหาย จำเลยในคดีอาญา เป็นต้น เมื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างและเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า

(1) อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำแนะนำในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเท่าที่ควร

(2) ประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องดังกล่าว จึงส่งผลให้ถูกเอารัดเอาเปรียบอยู่เสมอ

(3) ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ เนื่องจากมีมุมมองว่า หากเกิดปัญหาตนจะต้องเป็นฝ่ายที่ถูกเสมอ

(4) การปฏิบัติหน้าที่ในบางครั้งที่เป็นอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพค่อนข้างเสี่ยงในเรื่องของความไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับพยานหรือเหยื่อ

1.3 ด้านการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง อาทิ การป้องกัน การเฝ้าระวังการแก้ไข ข้อพิพาทและข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชน การเป็นคนกลางที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย

ข้อพิพาท เป็นต้น เมื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างและเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า

(1) อาสาสมัครฯ ไม่ได้รับการยอมรับ นับถือจากคนในชุมชน การระงับข้อพิพาทจึงไม่ได้รับการสนใจจากชุมชนให้อาสาสมัครฯ ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยให้เท่าที่ควร

(2) ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทและการจัดการความขัดแย้ง

(3) ประชาชนไม่ทราบถึงบทบาทการทำงานของอาสาสมัครฯ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ด้วย

(4) ขาดการแนะนำในเวทีต่าง ๆ ของอาสาสมัครฯ เป็นทางการ ส่งผลให้การทำงานของอาสาสมัครฯ ไม่เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

1.4 ภารกิจด้านอื่น ๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชน การรายงานผลการปฏิบัติงานให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทราบอื่น ๆ เป็นต้น เมื่อสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างและเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า

(1) ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ประสานงานในชุมชน และบทบาทภารกิจของศูนย์ฯ

(2) การเชื่อมสัมพันธ์หรือการประสานงานระหว่างอาสาสมัครฯ ด้วยกันเองมีค่อนข้างน้อย

(3) ไม่มีงบประมาณดำเนินงานจัดตั้งศูนย์ฯ

(4) อาสาสมัครฯ ไม่มีเวลา และมีสถานที่ในการรวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ

(5) เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดฝึกอบรมเรื่องเดียวกัน อาทิ กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานอัยการจังหวัด สำนักงานวัฒนธรรม

2) ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

(1) ควรมีการจัดอบรมอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการให้อาสาสมัครฯ ในแต่ละพื้นที่ ได้ประชุมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงาน บอกเล่าถึงปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และเกิดการปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง

(2) ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่อาสาสมัครฯ อาทิ มอบประกาศนียบัตร โล่ให้ เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่องค์กร

(3) การให้มีพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาในการทำงาน เพราะกฎหมายเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน และยากต่อการทำความเข้าใจ

(4) ควรมีการจัดสรรค่าตอบแทนให้กับอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการปฏิบัติงาน หรือมีงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมของอาสาสมัครในพื้นที่

(5) ควรมีการจัดส่งเอกสารทางวิชาการ คู่มือการดำเนินงาน และสื่อให้แก่อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อใช้ศึกษาในขณะปฏิบัติงาน

(6) จัดเวทีแนะนำตัวอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ให้แก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน

(7) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของอาสาสมัครฯ

(8) พิจารณาคัดเลือกสถานที่ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครฯ

(9) ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานชุมชนในทุกพื้นที่

(10) เร่งรัดการจัดทำบัตรประจำตัวอาสาสมัคร แล้วแจกจ่ายให้โดยเร็ว

(11) การสรรหาผู้ที่ทำหน้าที่ประจำศูนย์ในรูปคณะกรรมการฯ จะต้องเป็นคนที่ชุมชนเป็นผู้เลือกมา ไม่ใช่มาจากการเลือกสรรโดยผ่านทางผู้นำชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับจากชุมชนโดยแท้จริง

